

De angstige dagen voor Kerst

Het is tijdens de donkere dagen voor Kerst. Ik ben een 12-jarig meisje en ik loop vanuit school naar de haven. De wind is guur en het heeft net gehageld. Ik kruip weg in de kraag van mijn jas en ik duw mijn handen diep in mijn zakken. Lopend over de brug van de haven tuur ik langs de kade van de houthandel. De coaster *Dolfijn* ligt daar altijd op hetzelfde plekje wanneer deze het hout uit Scandinavië heeft opgehaald.

Mijn vader is kapitein op *Dolfijn*, maar ik zie hem nu niet aan de kade liggen. Ik loop naar het einde van de kade en stap het kantoortje van de havenmeester binnen. ‘Hallo, oom Henk, heeft u al wat van mijn vader gehoord?’

‘Nee, Sanne, ik heb voor jou de loodsdienst gebeld, maar ook zij hebben nog niets van je vader vernomen. Hij moet één dezer dagen wel binnenlopen.’

‘Ja, dat weet ik, oom Henk. Volgens mama heeft hij uit Malmö gebeld en gezegd dat hij met de Kerst thuis zou zijn. Dat zou de eerste keer zijn sinds mijn geboorte, nu twaalf jaar geleden.’

‘Maar de kerstdagen van de afgelopen jaren bij tante Stephanie en mij waren toch ook gezellig, lieverd? En je hebt bijna elk jaar tijdens de Kerst via Scheveningen Radio met papa gesproken.’

‘Dat is waar, oom Henk, het waren zeker gezellige Kerstdagen. Het fijnste vond ik altijd, als wij samen op eerste Kerstdag precies om twaalf uur in de middag op de kop van de haven gingen staan om papa in de verte te groeten. Op die dag en die tijd zou papa zich op het voordek van *Dolfijn* bevinden, zodat wij elkaar op een afstand een fijne Kerst konden wensen. Deze afspraak heeft papa met u gemaakt op mijn eerste verjaardag, en daar hebben jullie je altijd aan gehouden. Soms was het heel erg koud op de kop van de haven, dat kan ik mij van de afgelopen jaren wel herinneren’.

Nadat ik het kopje thee dat oom Henk voor mij heeft gemaakt heb, ga ik weer naar huis.

Mijn moeder en mijn kleine broertje Tjeerd wachten op mij. We zouden samen de kerstboom optuigen en de rest van het huis versieren, voor dat papa thuiskomt. Als ik naar huis loop, moet ik heel goed opletten, want het is heel hard gaan waaien.

Met Tjeerd in de wandelwagen komt mijn moeder mij al tegemoet gelopen. ‘Wat is het slecht weer geworden, hè Sanne? Kom maar snel mee, dan gaan wij eerst nog wat nieuwe kerstballen kopen. Toen ik een doos van de zolder pakte, viel deze uit mijn handen’.

Die avond wordt de kerstboom, die oom Henk eerder op de dag in de kamer heeft gezet, extra mooi opgetuigd. Als de boom klaar is, mag ik de cadeautjes er onder leggen, waarna Tjeerd, die net kan kruipen, de pakjes onmiddellijk begint uit te pakken. Ik heb voor deze Kerst bijna al mijn zakgeld van de afgelopen maanden opzij gelegd. Voor papa heb ik een paar geitenwollen sokken gekocht en voor mama, met wat financiële hulp van oom Henk, een hele mooie kandelaar. Maar dat heeft hij graag voor zijn enige zus over, vertelde hij, toen de verkoopster de kandelaar in mooi kerstpapier verpakte. Voor Tjeerd heb ik een sjaal gekocht met wel tien kleurtjes. Voor oom Henk en tante Stephanie heb ik ook een kleinigheidje gekocht en alles onder de boom gelegd.

Na het eten zit ik aan mijn huiswerk als de telefoon gaat. Mama neemt op en aan haar manier van praten hoor ik dat het oom Henk is. Ze maken altijd grapjes met elkaar. Maar gaande het gesprek merk ik dat de vrolijkheid minder wordt. Ik hoor een bezorgde stem en ik zie bezorgde blikken in haar ogen. ‘Is er iets, mama?’ vraag ik haar.

‘Welnee, kind, wat moet er zijn?’, antwoordt zij, maar ik zie een kleine traan in haar ooghoek. ‘Kom maar, lieverd, dan breng ik je naar bed. Ga alvast je tanden poetsen, dan zoek ik even een nieuw boek om uit voor te lezen.’

Het wordt de adventskalender. Voor elke dag staat er een kort kerstverhaaltje. Achter de datum zit een chocolaatje dat ik de volgende avond mag opeten.

De dagen die volgen loop ik elke dag naar de haven, naar oom Henk. Maar *Dolfijn* met mijn vader en zijn bemanning zijn nog steeds niet binnengelopen. Het is de afgelopen dagen heel slecht weer geweest met fikse stormen in het gebied waar mijn vader vandaan moet komen. Ik merk door de gesprekken aan de haven en door de gesprekken tussen oom Henk en mijn moeder dat er iets niet in orde is. Iedereen is gespannen.

Er staan twee havenwerkers te praten en ik vang terloops op dat *Dolfijn* wordt vermist. Van schrik ren ik naar huis en storm de woonkamer binnen waar mijn moeder aan de tafel zit te huilen en door tante Stephanie wordt getroost. Ik begin ook te huilen en vraag aan mijn moeder wat er aan de hand is. Zij vertelt dat *Dolfijn* dagen geleden uit Malmö is vertrokken en dat er sindsdien niets meer van is vernomen. ‘Maar wij houden de moed er in, lieverd,’ zegt mijn moeder als zij mij troostend in haar armen neemt.

Het is inmiddels nog maar twee dagen voor Kerst, en er is nog steeds niets vernomen van *Dolfijn* en haar bemanning. Ik ben inmiddels vrij van school en loop wel vier keer op een dag naar het kantoor van oom Henk om te vragen of hij al iets heeft gehoord. Maar hij moet telkens ontkennend antwoorden. Op Kerstavond wordt er besloten dat de Kerst bij ons thuis wordt gevierd. Oom Henk en tante Stephanie blijven bij ons slapen. Die avond gaan wij met zijn allen naar de kerk en bidden wij voor de zeevarenden. Ik vouw mijn handen zo strak dat ze pijn doen en ik vraag aan de Heer of hij mijn vader en zijn bemanning veilig naar huis wil laten komen. Die avond hou ik mij sterk en probeer tijdens het uitpakken van de cadeautjes vrolijk te zijn. Dit lukt totdat ik de sokken van mijn vader oppak en de tranen in mijn ogen voel opwellen. Ik word getroost door oom Henk die mij in zijn sterke armen neemt. ‘Niet vergeten, lieverd, morgen om twaalf uur gaan wij samen naar de kop van de haven om jouw papa een prettige Kerst te wensen, waar hij ook moge zijn.’

Ook oom Henk heeft inmiddels een traan in zijn ogen en probeert zich uit alle macht te vermennen. Toch zie ik een trilling in zijn kin. Hij doet net of hij zijn neus moest snuiten, maar ik weet beter. Ook hij mist zijn zwager en beste vriend.

Buiten op straat is het uitgestorven. Daarom schrikt iedereen op als er een auto voor de deur stopt en de deurbel gaat. Mijn moeder loopt samen met oom Henk naar de voordeur en tante Stephanie en ik blijven in de deur naar de hal kijken. Oom Henk opent de deur en voor hem staat een politieman.

Mijn moeder barst in tranen uit, nog voordat de agent iets heeft gezegd, maar ik zie dat hij een lach op zijn gezicht heeft. ‘Nou, nou, mevrouw’ zegt de agent, ‘ik kom alleen maar goed nieuws brengen.’ Oom Henk vraagt de agent binnen en als mijn moeder een beetje tot rust is gekomen, begint hij zijn verhaal. Hij vertelt dat *Dolfijn* ter hoogte van de Duitse eilanden is vergaan, maar dat de hele bemanning is gered. Zij zijn met wat onderkoelingsverschijnselen opgenomen in het ziekenhuis op het eiland Langeland, maar maken het allemaal goed.

Mijn moeder kan de agent wel kussen, maar zij voldoet met een hand en wenst hem en zijn gezin prettige Kerstdagen. Maar ik knuffel de agent wel, ik kan het niet laten de bringer van het goede nieuws op deze manier te bedanken.

Als de agent is vertrokken, gaat de telefoon en mijn moeder roept: ‘Pak hem maar, lieverd, het zal papa wel zijn.’ Ik neem de telefoon op: ‘Hallo’. ‘Is dat mijn prinsesje die ik aan de andere kant hoor?’, hoor ik mijn vader vragen.’

‘Ja, pap, ik ben het, en ik ben blij dat ik je hoor, wanneer kom je naar huis?’ vraag ik. ‘Ik denk dat ik morgen wel bij jullie ben, lieverd. Je hoeft niet naar de kop van de haven, hoor, ik ben om twaalf uur wel bij jullie.’

Snel geef ik de telefoon aan mijn moeder en zie gelukkig weer een lach op haar gezicht. Tante Stephanie neemt ons mee naar de keuken en fluistert: ‘Laat je mama maar even met je papa kletsen.’ Ik roep nog snel, dat ik zijn cadeautje tot morgen onder de boom laat liggen. ‘Dat is goed, lieverd, ik zie je morgen wel,’ hoor ik hem door de telefoon roepen.

Tjeerd en ik gaan naar bed en slapen die nacht goed. De volgende morgen rond elf uur stopt er een taxi voor de deur en er stapt een ongeschoren man in rare kleren uit. Ik herken onmiddellijk mijn lieve vader met zijn grote glimlach. Die dag ben ik niet bij hem weg te slaan en hang ik aan zijn lippen om niets te missen van zijn verhaal. Zo wordt deze Kerst een Kerst om nooit te vergeten.

Inmiddels vaart mijn eigen man over de wereldzeeën en vier ik daarom soms Kerst alleen met mijn twee kinderen. Maar elk jaar denk ik terug aan deze dagen en bel ik snel even mijn lieve vader en moeder op om hen een fijne Kerst te wensen.